

29.3.2011

ועדה לפי סעיף 56(ב) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981לכבוד
שר הבריאותבענין :

ד"ר בועז לב,
המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות בא כחו עוה"ד יונתן ברג
לשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

-נגד-

סלמאן אל צאנע, ת.ז. [REDACTED]
רוקח, בעל רשיון מספר [REDACTED]
באמצעות בא-כחו עוה"ד יוסף ע. אל צאנע
רח' לייב יפה 23/27 באר-שבע

הנקבל

כב' השר

הנדון : דין וחשבון לפי סעיף 56(ב)(3) לפקודת
הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981

1. ביום 3 באוקטובר 2010 קבלה הועדה החלטת ביניים בקובלנה מתאריך 30 בדצמבר 2008, שהגיש הד"ר בועז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות לשר הבריאות (להלן "הקובלנה" ו-"הקובל", בהתאמה) נגד הרוקח סלמאן אל צאנע, (להלן "הנקבל"), על כי-

נהג בדרך שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות וכי גילה חוסר יכולת ורשלנות במלוי תפקידו כרוקח כאמור בסעיף 56(א)(3) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א-1981 (להלן "הפקודה") - בכך -

שרכש תרופות מגורמים לא מוסמכים, החזיק וסחר בתרופות מזויפות ובכך סיכן את בריאות הציבור;

2. בהחלטתה קבעה הועדה :

- א. בדיון שבפנינו, נקראת הועדה להעריך את התנהלותו המקצועית ופעילותו הרוקחית של הנקבל, הרוקח סלמאן אל סאנע ;
- בפעולת החיפוש, בנוכחות הנקבל, בתאריך 2.1.2008 בבית מרקחת שבבעלות הנקבל ואשר הוא ממלא בה תפקיד של רוקח אחראי, נתפסה ונלקחה לתחנת המשטרה, שקית (להלן "השקית") עם כדורים חשודים, לבדיקת טיבם ;
- ב. עובדת מציאתה של השקית והכדורים שבה, אינה במחלוקת בין הצדדים ;
- ג. ד"ר בועז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובל בקובלנה הנוכחית נגד הרוקח סלמאן אל סאנע, כי, לאחר בדיקת מעבדה, נקבע שהכדורים שנמצאו במחסן בית המרקחת, בשקית - הינם כדורים מזוייפים של התרופות VIAGRA ו-CIALIS ;
- את מסקנתו מן העובדות שנחשפו כאמור, קבע הקובל, כמפורט לעיל בסעיף 1 להחלטתנו זאת ;
- ד. במהלך הדיונים בקובלנה, צמצם בא-כח הקובל, עוה"ד יונתן ברג, את הקף הקובלנה, וריכז את טענותיו לגבי התרופה סיאליס בלבד ;
- ה. בטיעוניו, הסתמך בא-כח הקובל על התצהיר ת/5 שהינו לדעתו, תוצאות של אנליזות ובדיקות פיזיקליות וכימיות שביצע הצוות הטכני של הגנת המוצר העולמית ב"אלי לילי" - (החברה המייצרת את התרופה CIALIS) - מדגימה מהכדורים שנמצאו בשקית ;
- המסקנות הכלליות של בדיקת המעבדה = ת/5 מצביעות על כך ש"רכיבי האריזה והטבליות" שהיו בדגימה שנשלחה, כאמור, נמצאו מזוייפים ;
- ו. תאור הכנת דגימת המשלוח הוצג לועדה על ידי העד [REDACTED] [REDACTED] ;
- ז. בדברי סיכומי, קובע בא-כח הקובל כי העובדות הבאות - הוכחו :
- (1) במחסן בית המרקחת שבבעלות הנקבל, ואשר הוא פועל בה כרוקח אחראי - נמצאה, בעת חיפוש שנערך בנוכחות הנקבל-שקית עם כדורים ;
  - (2) הנקבל אישר בעדותו כי לא היה מודע לעצם הימצאות השקית בבית המרקחת ולמהות הכדורים שהיו בה ;
  - (3) הבדיקה המעבדתית שנערכה לדגימה מהכדורים שנמצאו בשקית, אשר נראו מסוג CIALIS - קבעה שאינם CIALIS אלא כדורים מזוייפים ;
  - (4) נשמעו עדויות כי אדם, שאינו מבין העובדים, הסתובב בבית המרקחת, ללא ידיעת הנקבל ;
- העובדות שהוכחו, כאמור, מצביעות, לדעת בא-כח הקובל, על כך שהנקבל, הרוקח סלמן צאנע, התרשל, ופעל בדרך שאינה הולמת רוקח, בתפקודו המקצועי-רוקחי - בכך שהחזיק בבית המרקחת שלו, בו הוא פעל כרוקח אחראי - תרופות מזוייפות ;
- ח. בא-כח הנקבל, טוען כי -
- ח1. הנקבל מכחיש נמרצות, שייכות וידיעה כלשהי לשקית שנמצאה בבית המרקחת ולתוכנה ;

ח2. עדות העד תאמז אל הווייל (להלן "תאמז") קובעת באופן מוחלט כי הכדורים שהיו בשקית - הם של תאמז, והוא שהביאם והניחם במחסן בית המרקחת;

ח3. לא ניתן להסתמך על מסקנות התצהיר-מוצג ת/5 -

מהסיבה שתצהיר זה לא הוגש על ידי עושהו, וכך לא ניתן היה לחקור את עושה התצהיר על פעולותיו ועל הבסיס למסקנותיו,

וכן, מהסיבה - של קיום אי ההתאמות בתאור תהליך בחירת המדגם שנשלח לארה"ב, על פי בדברי העד דורון פרידמן, בין הודעת העד פרידמן ת/3 ובין עדותו בפני הועדה בימים 11.2.2010 ו-5.5.2010,

וכן, ובנוסף - מהסיבה של העדויות על אי הסדר ו"ערימות" התרופות במשטרה, כפי שעידו הנקבל והעד ג, אי-סדר שיכול היה ליצור בלבול בין לכדורים שנמצאו בפועל בבית המרקחת ובין הכדורים שהוצגו במשטרה, לעד לעד;

ח4. והמסקנות מכלל טיעוני בא-כח הנקבל הן -

לא הוצגה לועדה הוכחה מעבר לכל ספק

- כי הכדורים שנמצאו בשקית היו של הנקבל,

- כי הנקבל ידע על קיום השקית ותוכנה,

- כי קיימת הוכחה כי הכדורים שנמצאו בשקית היו מזוייפים,

- וכאמור לעיל, בא-כח הקובל -

לא הציג ראיות באשר לפעולות-

רכישה ופעולות-סחר של הנקבל - בתרופות מזוייפות;

ט. מבחינת המסמכים התייעד והעדויות בדיון זה הגיעה הועדה למסקנות הבאות -

(1) ועדה רואה בת/5 תיעוד אמין, הן מבחינת זהות הדגימה אשר הועדה מקבלת שהיתה מן הכדורים שנמצאו בשקית, והן מבחינת תוצאות האנליזות המעבדתיות המקצועיות לגבי הדגימה;

הועדה קובעת איפוא, על פי תוצאות הדגימה, כאמור, שהכדורים שנראו ככדורי סיאליס, אשר נמצאו בבית המרקחת בעת החיפוש ביום 2.1.2008 - היו מזוייפים;

(2) הועדה מוצאת כשלי תיעוד ברישום הודעת העד דורון פרידמן - ת/3 -

הועדה מקבלת את עדות העד דורון פרידמן, ומאמינה לו שהיתה טעות ברישום הודעתו;

פרוט הכדורים שנראו כסיאליס, שנתפסו - מופיע ברישום מוצגי התפיסה ת/4 עמוד שלישי, כפי שרשם פקד יחידת המשטרה בקרית מלאכי לכיש אריאל גז-סעד - [2- כדורי סיאליס ועוד 8 כדורי סיאליס] - ופרוט זה תואם את התיקון שתיקן העד דורון פרידמן בעדותו - (פרוטוקול מיום 5.5.2010 עמוד 16 שורות 11-16, וכן אותו פרוטוקול, עמוד 31 שורות 8-10);

כשל נוסף ברישום ההודעה של העד [REDACTED] במשטרה - ראה ת/3 שורה 18 - הציון - "2108/04" אשר נראה כשיבוש);

(3) הועדה רואה בחומרה את חתירת ההגנה לביסוס העובדתי של "טיולי" העד חאמד "דרך קבע", בחופשיות בבית המרקחת, וזאת במגמה לתמוך בטענה של שיוך הכדורים לעד זה;

יכול להיות שהעד [REDACTED] הופיע מדי פעם בבית המרקחת והעובדים היו מורגלים לראותו במקום, אך הועדה אינה מקבלת את עדותו המנסה לשייך לעצמו את השקית והכדורים שנמצאו בה - הן מתוך המחשבה כי באמת היה לעד ענין אישי לגונן על הנקבל, בן משפחתו, ולקבל על עצמו את הבעלות על הכדורים, והן בשל "הרחקת עדות הרכישה" עד לסוכן שהגיע במיוחד מתל-אביב, כשעובדה זאת לא נתמכה תמיכה נוספת, על ידי מערכת ההגנה;

נראה לועדה כי הנקבל התיר, בניגוד לזהירות הנדרשת כלפי מלאי התרופות של בית המרקחת, לעובד שלו, המחסנאי, להרשות לזרים, ולפחות לעד חאמד, להסתובב ללא מעצור בבית המרקחת ואף "לשתול" בה מוצרים אשר כפי שהוכח מזוייפים הם;

"חופש התנועה" בתוך בית המרקחת למי שאינו מסגל העובדים ואשר אין פיקוח או הוראות התנהגות מקצועית כלפיו - מסוכן מבחינת הפיקוח שהרוקח האחראי צריך לקיים בבית המרקחת במסגרת אחריותו-המקצועית-רוקחית;

משהוכח בפנינו כי בבית המרקחת פארם דרום ברהט, נמצאו ביום 2.1.2008 בחיפוש שנערך בנוכחות הנקבל, כדורי סיאליס מזוייפים, וכי אדם שאינו מצוות עובדי בית המרקחת נע בבית המרקחת בחופשיות, ללא פיקוחו של הנקבל שהיה הרוקח האחראי במקום - הננו קובעים כי הנקבל, סלמן אל צאנע, התרשל רשלנות מקצועית-רוקחית בלתי נסלחת שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות בהחזיקו ברשותו, בבית המרקחת שלו, כדורי סיאליס מזוייפים ובהתירו לזרים לשהות בבית המרקחת - ללא פיקוח."

.....הנוסח המלא של החלטת הביניים, מצורף, ומהווה חלק בלתי נפרד מדין וחשבון זה;

3. ישיבה נוספת של הועדה ביום 20 בפברואר 2011, יועדה להצגת ראיות לאמצעי המשמעת מטעם הצדדים, ולסיכומי הצדדים לגבי ההמלצה הראויה, לדעת כל צד, להגשה לשר הבריאות;

בא-כח הקובל הודיע כי "אין לנקבל עבר ("דבר" - טעות כתבנית) משמעתי במשרד הבריאות, וזוהי הסיבה שהוא לא יציג ראיות, בשלב דיונים זה, מעבר לסיכומיו;

בא-כח הנקבל הגיש לועדה שתי אסופות מסמכים לגבי תרומות הנקבל לקהילה והתנדבותו האישית לרווחת התושבים, לתמיכה בעמדתו לענין אמצעי המשמעת הראוי לנקבל;

סיכומי הצדדים : 4.

עמדת בא-כח הקובל הוצגה על ידי עוה"ד יונתן ברג -

- א. עקרונות התגובה המשמעתית על מחדלי רוקחים ופעילות רשלנית, תואמים לעקרונות שהתגבשו כלפי מקצועות רפואיים אחרים, וביניהם רופאים; בפסק הדין בערעור של הרופא ד"ר אדגר סבין (ע.א. 50/91) הדגיש כב' הנשיא מ.שמגר את המשמעות, ואת התפרשות ההשפעה של חריגות משמעתיות והתגובה עליהן, על ציבור העוסקים במקצוע הנדון ועל כלל הציבור; התפרשות מרחב ההשפעה, כאמור, מצדיק שילוב שקולים של הרתעת עמיתים במסגרת עיצוב התגובה המשמעתית הראויה, וזאת במסגרת גיבוש התוויה מקצועית-התנהגותית לעוסקים במקצוע;
- ב. תקדימים משמעתיים לגבי רוקחים מורים שיש התייחסות מחמירה להתרשלות מקצועית-רוקחית, עד כדי התליית הרשיון למספר שנים, וזאת, מתוך המגמה להציג מסר הרתעתי לעמיתים, למרות התחשבות, שהיתה במספר מקרים, של הודאת נקבלים בעובדות ובאישומים;
- ג. שיקול עובדות שנחשפו כלפי הנקבל הרוקח סלמן אל צאנע, מול איזון אמצעי המשמעת הנדרשים, מביא את הקבילה לבקש כי המלצת הועדה לשר הבריאות תהא - התליית רשיונו של הרוקח סלמן אל צאנע - לשתי שנים.

עמדת בא-כח הנקבל הוצגה על ידי עוה"ד יוסף אל צאנע -

- א. זכותו של נקבל להאבק, מאבק משפטי, בקובלנה שהוגשה נגדו; לפיכך - איזכור, מצד בא-כח הקובל, של מקרה של התחשבות להקלה באמצעי המשמעת, לגבי נקבל אחר בשל העובדה שאותו נקבל אחר הודה בעובדות - לא יכולה להיות מקובלת בדיון זה, כטענה להחמרה באמצעי המשמעת - רק משום שהנקבל הרוקח סלמן אל צאנע, לא הודה בפני ועדה זאת;
- ב. בא-כח הקובל צמצם, במהלך דיונים את הקובלנה המקורית; הקובלנה המקורית התייחסה לגבי כדורים מזוייפים של שתי התרופות הן VIAGRA והן CIALIS, ולמעשה, במהלך הדיונים התייחסות של הקובל הצטמצמה רק לגבי התרופה CIALIS בלבד; ויתור על חלק מהטענות המקוריים, וכן העובדה הבולטת של הכמות הקטנה של כדורי הסיאליס שנמצאו למעשה בשקית הנילון - מצדיקים שיקול של הקלה בהמלצה המשמעתית כלפי הנקבל;
- ג. דברי בא-כח הקובל בסיכומו בפני הועדה (פרוטוקול הישיבה מיום 13.5.2010, עמוד 70 שורה 2), כי הוא, בא-כח הקובל, אומר לגבי התנהגות הנקבל: "אני חושב שהימצאות של תרופות מזוייפות בתוך בית המרקחת, זו רשלנות אבל זה לא חוסר יכולת..." - מצביעים על כך שהקבילה צימצמה את האישום רק לגבי "התנהגות בדרך שאינה הולמת את המקצוע"; צימצום זה, של עמדת הקבילה, מצדיק גם הוא שיקול של הקלה בהמלצה המשמעתית;
- ד. ההמלצה המשמעתית של הועדה צריכה להיות בפרופורציה לממצאים שהתגלו; למעשה בחיפוש ביום 2.1.2008 בבית המרקחת של הנקבל נמצאה כמות זעירה ביותר של כדורי סיאליס, ולפיכך אין להשוות את אמצעי המשמעת החמורים שננקטו במקרים בהם נמצאו כמויות אדירות של תרופות מזוייפות, לאמצעי

המשמעת הראויים במקרה הנוכחי, כשמדובר במספר זעיר של כדורי סיאליס מזוייפים, כמות שאינה מהווה "כמות מסחרית";

ה. נגד הנקבל לא הוגש כתב אישום בשל הממצאים שנתגלו בחיפוש בית המרקחת שלו ביום 2.1.2008; ההליך שנפתח בשל כך במשטרה - נסגר;

לנקבל אין הרשעות פליליות בכלל, ואף במשרד הבריאות אין לגביו תלונות או הערות משמעותיות;

הנקבל פעיל במישור החברתי בישובו, ובפני הועדה הוצגו המלצות חיוביות לגביו;

לנקבל ותק מקצועי רוקחי של 16 שנים ללא כל מעידה מקצועית או אחרת;

התליית הרשיון של הנקבל תפגע במקור הפרנסה היחיד של הנקבל ותגרום קשיים כבדים למשפחת הנקבל ולאפשרות פרנסתם;

התגובה המשמעתית הראויה לנקבל ולממצאים שנמצאו בבית המרקחת שלו צריכה להיות נזיפה או אזהרה בלבד, ולמירב - התליית הרשיון לתקופה קצרה;

ברשות הועדה, פנה אליה **הנקבל** בדברים -

דברינו, ודברי אחי, עוה"ד יוסף אל צאנע, דברי אמת;
אני נזהר מאד למלא את הוראות החוק והנהלים הרוקחיים המקצועיים;
מצבי הכלכלי קשה, רובצות עלי הלואות כבדות, ובעבודתי בבית המרקחת שעות ארוכות אני מנסה להתפרנס ולעמוד בהתחייבויותי הכספיות;
במשפחתי ארבעה ילדים, פרנסת המשפחה קשה, ענישה של התליית הרשיון תפגע קשה מאד במשפחה.

5. עמדת הועדה, דיון והמלצה

א. התנהלותו המקצועית של הנקבל סלמן אל צאנע, כפי שנחשפה בביקורת שנערכה ביום 2.1.2008 בבית המרקחת "פארם דרום" ברהט, שבבעלותו, הוגדרה על ידי הועדה, בהחלטת הביניים הנזכרת כ-

"רשלנות מקצועית-רוקחית בלתי נסלחת שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות בהחזיקו ברשותו, בבית המרקחת שלו, כדורי סיאליס מזוייפים ובהתירו לזרים לשהות בבית המרקחת - ללא פיקוח."

ב. התנהלות רשלנית, דוגמת זאת שנחשפה, סודקת את בטחון ציבור הנוקדים לשרותי בית המרקחת, בבוא ציבור זה, ליישם את המלצות הרופא המטפל להושיט מרפא;

"רוקח" הוכר על ידי המנהל הכללי של משרד הבריאות, כ"מטפל בשרותי הבריאות", בתוקף סמכות המנהל הכללי על פי הוראות הסעיף 2 לחוק זכויות החולה התשנ"ו-1996; (ילקוט פרסומים 4626 מיום 8.3.1998 עמוד 2703);
הכרה משפטית זאת, מדגישה את המובן מאליו - לפיו הנוקדים לשרותי רוקחים, זכאים כ"מטופלים" - "...לקבל טיפול רפואי נאות הן מבחינת הרמה המקצועית והאיכות הרפואית, והן מבחינת יחסי האנוש." (סעיף 3 לחוק זכויות החולה);

בין התוצאות החמורות של התנהלות מקצועית רשלנית, דוגמת התנהלות של הנקבל, כאמור, קיים החשש שהתנהלות רשלנית עלולה לגרום להתערערות בטחון ציבור המטופלים במערכות הטיפוליות ולהרתיע מטופל מלהזדקק לטיפול רפואי שהוא זקוק לו לבריאותו;

ג. הועדה אכן קבעה כי היתה מצד הנקבל רשלנות רוקחית-מקצועית בשליטה ובפיקוח על מרחב בית המרקחת;

יחד עם זאת, נוכח המצב שחקבילה לא הציגה ראיות לגבי רכישה או סחר בתרופות מזויפות ניתן, לדעת הועדה, להגדיר את הרשעת הנקבל באשר ל"תרופות מזויפות" - כרשלנות רפואית "פסיבית";

ד. חומרת התרשלנות המקצועית של הנקבל, מצדיקה לדעת הועדה נקיטת אמצעי המשמעת שלא יפחת מ"התליית הרשיון לתקופה";

בחתחשב ברצף המקצועי-משמעותי של הנקבל, הנקי מכל תלונה או קובלנה משמעותית במעילותיו הרוקחיות,

ובהביאנו בחשבון, הליכים מנהליים שנוקטו כלפי הנקבל בעקבות אותם ממצאים נשוא דין וחשבון זה,

ובשים לב לתחושתנו כי הנקבל אכן הפגים את כובד אחריותו ומחויבותו המוחלטת לחקפדה על התנהלות מקצועית-רוקחית תקינה -

הננו ממליצים בזאת בפניך, שר הבריאות כי תפעיל את הסמכות המסודה לך בסעיף 56(א) לפקודה, ותצווה על התליית רשיונו של הנקבל הרוקח סלמן אל צאנע, לתקופה של שלושה חודשים על התרשלנותו המקצועית-רוקחית שהתרשל, כמפורט בדין וחשבון זה.

דעתנו היא כי נקיטת האמצעי המשמעותי של התליית הרשיון לתקופה של שלושה חודשים, מהווה תגובה תואמת ומדודה להתנהלותו של הנקבל כמפורט לעיל, וכן תהלוס את תרף ההרתעתו הנדרש כלפי עמיתים, להקפדה מוחלטת על נוהלי מקצוע הרוקחות, כמתחייב מתאופי הרגיש של מקצוע הרוקחות בשרשרת הטיפולית יחד עם כל יתר בעלי המקצוע שהוכרו כ"מטפלים בשירותי הבריאות" על פי חוק זכויות החולה.

ניתן היום: .....

עו"ד יעקב לוי
נציג היועץ המשפטי
לממשלה

מגיסטר משה חברוני
נציג הסתדרות הרוקחים

מגיסטר ישראל פארן
יו"ר